

Матрос О.О., канд.пед.наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ГАРАНТІЇ ПРАВ ЛЮДИНИ» ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «СОЦІАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»

Життя людини, її достоїнство ігнорувалися і порушувалися протягом всієї історії. Ця картина принципово не змінилася і сьогодні. Проте, ідея застосування норм, єдиних для всіх людей, без будь-якої дискримінації народилася багато століть назад. Принцип рівності давно прийнятий, як еталон для здійснення політичних прав. І все ж таки, до сьогоднішнього дня знаходиться виправдання тому, що називається дискримінацією. Принцип рівності всіх членів людської спільноти, так само, як і багато інших основних принципів, які складають те, що сьогодні називається правами людини, притаманний кожній культурі і цивілізації, релігії і філософській традиції.

Права людини, які закріплені у діючих міжнародно-правових договорах, є результатом довготривалого історичного розвитку суспільно-політичної думки, поступового формування стандартів, що стали нормою життя сучасного демократичного суспільства.

Мета статті – розкрити та проаналізувати особливості вивчення дисципліни «Міжнародні гарантії прав людини» для студентів спеціальності 232 «Соціальне забезпечення».

У міжнародному праві неухильно зростає питома вага норм, орієнтованих на людину. Маються на увазі такі аспекти, як погоджені державами загальнолюдські стандарти прав і свобод особистості, обов'язкові для держав заходів щодо забезпечення прав і свобод і охорони їх від посягань, а також надання самої особистості юридичної можливості реалізувати і захищати визнаються права і свободи. Основу становить принцип поваги прав людини і основних свобод, що передбачає їх загальне значення: по-перше, повноту суб'єктивних прав особистості з точки зору їх переліку і внутрішнього змісту; по-друге, їх поширення на всіх людей без будь-якої

дискримінації; по-третє, залучення всіх держав у відповідні дії по забезпеченню цих прав; по-четверте, одно шанобливе ставлення до основних прав і свобод як в нормальних життєвих ситуаціях, так і в умовах надзвичайного стану або під час збройних конфліктів. Загальна цінність прав і свобод може бути гарантована лише за умови загального характеру правового регулювання і правового захисту. «Міжнародний захист прав людини» є вибірковою дисципліною, яка вивчає теорію та практику забезпечення прав і свобод людини на міжнародному просторі. Актуальність даного курсу визначається трьома чинниками: по-перше, поняття та норми міжнародного права повинні бути орієнтиром для фахівців соціальної сфери як з точки зору розробки та вдосконалення системи соціального захисту, так і з точки зору правозастосування; по-друге, засвоєння цього курсу є необхідною частиною підготовки сучасних висококваліфікованих соціальних працівників, оскільки саме їм доведеться брати участь у законотворчому процесі та діяльності системи соціального захисту; по-третє, засвоєння положень цього курсу дозволить сформулювати науково-обґрунтований підхід до специфіки та сучасному стану європейської правової системи в частині захисту прав особи. Даний курс має за мету забезпечити поінформованість та оволодіння сучасними знаннями в галузі міжнародного захисту прав людини бакалаврами спеціальності 232 «Соціальне забезпечення», дозволить їм вивчити основні поняття та принципи Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод, європейські стандарти в галузі захисту конвенційних прав і свобод людини, організацію роботи міжнародних судів, зокрема Європейського Суду з прав людини, а також практику розгляду конкретних справ щодо захисту порушених конвенційних прав громадян України в Європейському Суді. У сучасному міжнародному праві та в науці міжнародного права відчутно прагнення до формування у системі міжнародного права цілісного комплексу норм, безпосередньо пов'язаних з правами та свободами особистості. Цей комплекс однорідних норм, об'єднаних предметом регулювання і базуються на принципі поваги прав

людини і основних свобод, являє собою галузь міжнародного права, для позначення якої пропонувалися різні найменування: «міжнародний захист прав людини», «міжнародне співробітництво у забезпеченні прав людини», «права людини і міжнародне право» (або просто «права людини»).

Отже, вивчення навчального курсу «Міжнародні гарантії прав людини» для студентів спеціальності «Соціальне забезпечення» є доцільним, адже, сьогодні права людини мають міцну міжнародно-правову основу і сучасне суспільство диктує їх нам. А в результаті засвоєння курсу студенти зможуть класифікувати гарантії прав і свобод людини, визначати найбільш ефективні форми та способи реалізації прав і свобод людини, визначати правомірність чи неправомірність обмеження прав і свобод людини, визначати найбільш ефективні засоби захисту прав людини на національному та міжнародному рівнях, застосовувати на практиці міжнародні та європейські механізми захисту прав людини.

Список літератури

1. Великая Хартия вольностей (Magna Carta, 1215). Международные акты о правах человека. Сборник документов. М.: НОРМА-ИНФРА.М, 2015. 784 с.
2. Декларація про права осіб, що належать до національних або етнічних, релігійних та мовних меншин від 18 грудня 1992 року. Права людини і професійні стандарти для працівників правоохоронних органів в документах міжнародних організацій. К.: Сфера, 2019. С. 174–176.
3. Права людини в Україні: перше півріччя 2015. Наукове видання. За ред.: А. Б. Благої, О. А. Мартиненка / Українська Гельсінська спілка з прав людини. Київ, 2015.